

Synd og død erkendes i livet som realiteter

Før man har lært noget af menneskelivet at kende, har man ikke sans for at høre evangeliet, siger provst Povl Kiilerich, Horsens, der fylder 50 år

Det folkelige og kristelige var grundpiller i provst Povl Kiilerichs barndomshjem i Gråsten. Forældrene hørte til Aage Møllers frimenighed i Rønshoved, og faderen var stærkt engageret i det folkelige arbejde. Povl Kiilerich valgte ikke teologien efter direkte tilskyndelse fra forældrene, men gudstjenesterne i højskolens gymnastiksal står levende for ham i erindringen, og det er sandsynligt, at denne baggrund har givet lyst til teologien. Det mener Povl Kiilerich selv, og han siger — Denne blanding af folkelighed og kristendom, som jeg er vokset op med fra barnsben af, hverken kan eller vil jeg fornægte.

Povl Kiilerich mener, at den folkelige og kristelige opdragelse har betydet, at han bl.a. fornemmer sin funktion som præst, som noget ganske naturligt.

— Jeg kan få lov til at leve med i alt, hvad der rører sig i sognet, uden at jeg føler en konflikt derved, siger han. Det er samtidig min erfaring, at folk gerne vil have præsterne med. Jeg føler mig bestemt ikke som ceremonimester ved højtidelige lejligheder i menighedens tilværelse, og jeg tror ikke, mange er klar over, hvor meget en præst i virkeligheden bliver brugt af såvel unge som ældre.

Povl Kiilerich, der har været præst i Horsens i tyve år, først som kaldskapellan ved Vor Frelsers Kirke og nu som sognepræst ved Klosterkirken, har her en række erfaringer at bygge på. Byen har en stor teknisk højskole og indtil for få år siden har Povl Kiilerich været religionslærer først i gymnasiet og senere på seminariet.

Unge erkendelse

— Den interesse, jeg ganske tydeligt har mærket, tror jeg hænger sammen med, at de unge har erkendt, at mellemkrigstidens menneskesyn har spillet fallit. Jeg tænker på den naive optimisme, som mange midaldrende har prøvet at lulle sig ind i. Det er min opfattelse, at mange unge i kristendommen har fundet det menneskesyn, der svarer til den virkelighed, de selv kender. Men jeg må straks sige, at denne erkendelse ikke har ført de unge til kirke.

— Så er det måske en intellektuel erkendelse?

— Jeg tror snarere, at det er livet selv, som de har mødt det, der har tvunget dem til denne erkendelse, og dermed også til en religiøs søgen. De har først og fremmest konstateret, at verden ikke går mod et paradys, hvis blot de bliver klogere og mere velhavende, som forældrene sagde, måske tværtimod.

— Hvorfor er erkendelsen ikke blevet til kristentro?

— En af grundene er måske nok, at vi, der skal forkynde evangeliet, ikke har formået at gøre det på en sådan måde, at de unge fornemmer, at det kommer dem ved. Det svære ved at prædike er, at det både skal være det sande evangelium, og det kræver et grundigt studium, og at det samtidig skal formes i et jævnt hverdagsprog.

— Men det er Helligånden, der skaber troen?

— Ja, og derfor må det betones i enhver prædiken, at kristendommens grund er noget

underfuldt. Det er et under, der sker i dåben, og det er et under ved en almindelig gudstjeneste, når et ord talt af mennesker for en tilhører forvandles til Guds ord.

— Kristendommen må altid på en eller anden måde bygge på ruiner. Det, der er sket for mange unge, er, at de er i færd med at erkende ruindynen, og så er det forfærdelig spændende, hvad der skal bygges på denne ruin i fremtiden.

Vi savner måske en udfordring

Povl Kiilerich mener, at det folkelige tilsyneladende ikke har samme kår i dag som tidligere.

— For at det folkelige kan udtrykke sig, må det vel ofte have noget at kæmpe for eller imod, og vi savner måske en udfordring i vor tid, siger han. Som syv-otte-årig var jeg med til nationale møder og voksede ind i den kamp, vi levede med og lærte af, men det folkelige kan også betyde at søge svar på det grundlæggende spørgsmål: Hvad er meningen med livet? Det er denne folkelighed, vi må prøve at holde fast ved i Kirkeligt Samfund. Jeg tror, Kirkeligt Samfund er en af de sidste bastioner for et folkeligt og kristeligt foredrag, hvor vi prøver på at belyse menneskelivet ud fra mange synsvinkler.

— Er EF en udfordring, der kan skabe en folkelig fornyelse?

— Det tvivler jeg på, og der er dem, der tror, det er folkelighedens død. Jeg mener, EF først og fremmest er et praktisk økonomisk og politisk samarbejde, og jeg kan derfor ikke hidse mig op over EF-medlemskabet som visse andre.

— Er en folkelig forståelse nødvendig for, at et menneske kan høre evangeliet?

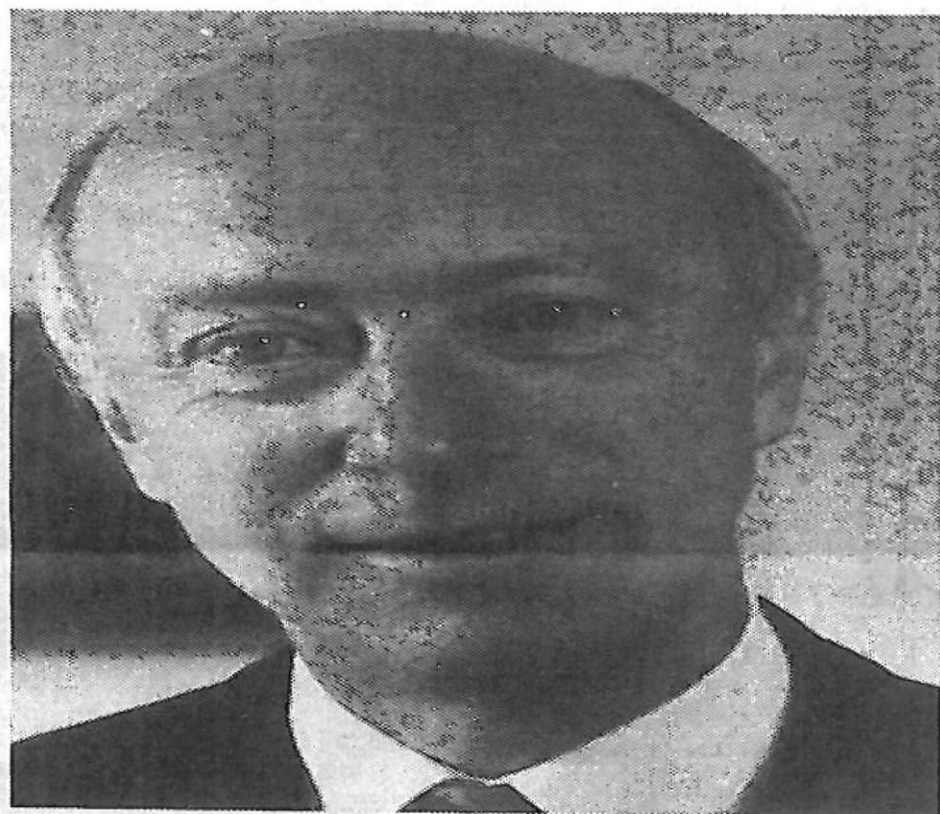
— Det er jeg overbevist om. Her gælder nemlig menneske først og kristen så. Før man har lært noget af menneskelivet at kende, har man ikke sans for at høre evangeliet.

— Hvorfor ikke?

— Som jeg sagde det før: Kristendommen bygger altid på ruiner, forstået som en erkendelse af, at der er noget, der hedder synd og død. Det er først i livet, at man erfarer disse magter som barske realiteter.

— Kan det ikke også ske ved forkyndelse af loven?

— I det øjeblik man forstår loven, som Jesus udlægger den i bjergprædiken, opdager man vel, at den ikke er sådan at overholde, som hvis man blot stiller en række forbud op, som man måske kan rone sig op til at overholde. Loven kan enten afsløre, hvad synd er, og det er, hvad Jesus gør i bjergprædike-

Povl Kiilerich

nen, eller loven kan føre til en mere eller mindre gængs småborgerlig moralisme.

— Med den manglende forståelse af det folkelige, er der måske større behov for lovens forkyndelse?

— Kun for så vidt, at forkynnelsen bruger loven som Jesus i bjergprædiken, og ikke sådan, som mange misforstår kristendommen at den er en moralisme, der måske er lidt skrapere end andre moralier.

Diakonalt arbejde må være frivilligt

Povl Kiilerich, der fylder 50 år, lørdag den 23. juni, tog ikke den teologiske embedseksamen for at blive præst, men ville efter pastoralseminariet studere dansk med henblik på pædagogisk arbejde. Han og hans kone, der er uddannet børnehavvelærerinde, kom imidlertid gennem Red Barnet ind i flytningearbejdet i Tyskland, hvor Povl Kiilerich skulle etablere børne- og ungdomsinstitutioner og fru Kiilerich få institutionerne til »at køre«. Det var fra 1949 til 1953. I 1956 havde Red Barnet påny bud efter Povl Kiilerich, der i cirka et halvt år var leder af arbejdet for ungarske flygtninge på Sjælland. Povl Kiilerich har desuden været feltpræst i Gaza i et halv år.

— Disse arbejder har ikke forbindelse med nogen større idealisme, men det har været spændende opgaver.

— Kunne De også have taget del i et flytningearbejde gennem Folkekirkens Nødhjælp?

— Ja, hvis jeg måtte gøre det som rent humanitært hjælpearbejde. I øvrigt samlede vi også i Klosterkirken ind til Nødhjælpen pinsedag.

— Det er altså i orden, at folkekirken har et diakonalt arbejde?

— Det er det, men det må ske på frivillig basis. Det må tales af de mennesker, som har sind til, at der skal gøres et sådant arbejde. Det er alt for let at være godgørende med andres penge.

— Hører diakonien ikke med til kirkens væsen?

— Kirkens opgave er alene at forkynde evangeliet. Hvilke konsekvenser det så skal få i det daglige, må det enkelte menneske afgøre i sit lønkammer.

— Er evangeliet forkyndt, hvis det ikke får konsekvenser i diakoni og mission?

— Der kan tales levende til døve øren, og der kan tales dødt til levende ører. Hvad der er sket ved gudstjenesten, er noget af en hemmelighed mellem Gud og det enkelte menneske.

BENT KRAGELUND